

fæstede Punkter, er en stor Mangel ved vort Forsvarsøfsen. Jeg skal ikke her komme ind paa at undersøge, hvad Grunden kan være til, at vi hidtil ikke alvorlig have stræbt at afhjælpe dette Savn, men blot holde mig til den nøgne Kjendsgjerning, at vi endnu i dette Dieblik mangle et eller flere befæstede Punkter til Støtte for vor Hær, og det er en meget alvorlig Sag, en meget betænkkelig Mangel, som vi saa snart som mulig maa anspænde alle vore Kræfter for at søge at afhjælpe. Vi skylde Landets Sønner det, da vi jo omtrent kunne forudsæ, at naar Kampen næste Gang bryder løs, de ligesom tidligere ville komme til at kjæmpe imod overlegne Stridskræfter; vi skylde dem at skaffe dem den Støtte, som befæstede Pladser altid yde en mindre Hær. Men denne vor Opgave bliver vanskeligere derved, at de naturlige Betingelser for at skabe stærke Befæstningsanlæg, som ere tilstede i andre Lande, savnes her. Vi have ikke Klippeegne, som kunne yde et naturligt Grundlag for hine faste Borge, der i lang Tid kunne byde endog saa en stærk fjendtlig Overmagt. Modstand, og vore Landtunger og Haløer, som i tidligere Tid afgave gode Vilkaar for saadanne Anlæg, have jo nu tabt disse, efter at vi ikke længere ere Herrer paa Søen; men i hvor høi en Grad end vor Opgave bliver vanskeliggjort ved disse Mangler, tror jeg dog, at vi ikke derved maa lade os skrække tilbage fra at vie alle vore Kræfter til at løse denne vanskelige Opgave. Ved en alvorlig Overveielse heraf kunne vi naturligvis ikke blive fri for, at de forskjellige Anskuelser komme frem, om vi skulle sprede vore Kræfter, eller samle dem paa eet Punkt. Jeg taler kun som Rægmænd, og naturligvis ikke i mindste Maade som Sagkyndig, og mine Ord have derfor ikke i mindste Maade den Bægt som særlig Sagkundskab giver; men jeg kan efter min alvorlige Overveielse ikke komme til nogen anden Overbevisning end, at vi med de Kræfter, der staa til vor Raadighed, og som selvfølgelig i stort Maal ere indskrænkede, gjøre bedst i at samle alle vore Kræfter paa at tilveiebringe een fast Plads. Derfor som nu er Nogen, som bestemt kan vise mig og pege paa et Sted i vort Fædreland, hvor de bedste Naturbetingelser ere tilstede for at skabe en saadan fast Baabenplads, hvor man kan yde Fjenden den virksomste og kraftigste Modstand i den længst mulige Tid, hvor det danske Flag kan holdes oppe, idetmindste saalænge, indtil man kan faae spurgt de øvrige venstabelige Magter i Europa, om de ville lade det aldgamle Kongerige og Folk falde og overgive os til vor Skjæbne og i den rougridste Fjendes Haand, som har overfaldet os — kan Nogen vise os et saadant Sted, skal jeg villig gaa med og arbejde for dette Punkt, hvor det end er, men uagtet jeg maa frakke mig enhver Jøselse af den Art, som den ærede sidste Taler (Bajer) betegnede som Joreskælsens Sværmeri med Hensyn til Kjøbenhavns Befæstning, saa har jeg efter min

ædru og alvorlige Overveielse ikke kunnet komme til noget andet Udslag end det, at, naar jeg alvorlig spørger mig selv: Hvor er det, Fjenden ved et pludseligt Overfald kan tilføie os det virksomste, søeligste og mest knusende Slag, saa er det ved at tage Sjælland og særlig Hovedstaden. Den ærede Rigsrådsmand for Præstø Amt's 6te Valgkreds (Bojsen) sagde, at Befæstningen om Kjøbenhavn ogsaa havde den Feil, at den kun kunde anses for at være rettet mod en enkelt Magt. Det kan jeg ikke forstaa; thi det forekommer mig virkelig, at man maa sige, at ved at befæste os der og rette vore Bestræbelser netop paa Forsvaret af dette Punkt, gjøre vi det mod enhver Magt, som under givne Muligheder kan fristes til at overfalde os, vel at mærke mod enhver Magt, der er vor Overmand paa Søen. Vi have jo da ogsaa et bestemt historisk Exempel paa, at vi ere blevne overfaldne paa den Maade fra en hel anden Side end den, det ærede Medlem tænkte paa. Naar det ærede Medlem sagde, at vi ogsaa maatte stræbe efter at faae vort Forhold til denne Magt forandret, skal jeg gjøre et Par Bemærkninger dertil, saavidt det vedrører Sagen, vi her forhandle; jeg skal pege paa en Yttring, som synes mig, blev saa smukt og sandt udtalt af det ærede Medlem for Veile Amt's 2den Valgkreds (Berg) under en tidligere Forhandling om Søværnets Ordning, nemlig at vi baade med Hensyn til Ordningen af vort Forsvar og med Hensyn til vor Politik i det Hele ikke kunne se bort fra vort Forhold netop til denne Magt; og jeg tror, at med Hensyn til vor Krigsberedskab træder det Spørgsmaal i Forgrunden, hvis Løsning først maa være kommen, inden her kan være Tale om, at vort Forhold til denne Magt bliver et andet, en Løsning, som det ikke staa i vor Magt enten at fremskynde eller at fremtvinge. Naar det ærede Medlem endvidere pegede paa, at Hovedstaden indeholder Skatte af en saadan Bestaendighed, at vi ikke maatte udsætte Kjøbenhavn for et Bombardement, saa kan dette i og for sig ogsaa godt være Gjenstand for Overveielse med Hensyn til det Spørgsmaal, om man skal gjøre Kjøbenhavn til en stærk Fæstning eller nøies med at anlægge mindre stærke Befæstningsarbejder, der kunne yde Fjenden Modstand i kortere eller længere Tid uden just at udsætte Byen for et Bombardements Udelæggelser. Men selv i det Tilfælde, at man tænker sig, at Byen bliver fri for Bombardement, og det er tilvisse en sørgelig Sag, som man nødig skal udsætte en folkerig Stad for, naar det ikke er høist nødvendigt, tror det ærede Medlem da, at disse Skatte, selv om vi nu kunde fri dem for Bombernes og Aldens Magt, derfor ved en fjendtlig Besættelse ville være bevarede? Tror det ærede Medlem ikke, at de kunne være et Middel netop til at friste Fjenden til Overfald, naar han saa let kan komme i Besiddelse af dem, og friste ham til ogsaa at beholde dem i sin Haand, naar han en-